

Offentligt ägda företag

2008

OE0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	4
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	5
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
B Kvalitetsdeklaration	5
B.0 Inledning	5
B.1 Innehåll	5
1.1 Statistiska målstorheter	5
1.1.1 Objekt och population	5
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	6
1.1.4 Redovisningsgrupper	7
1.1.5 Referenstider	7
B.2 Tillförlitlighet	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	8

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	<i>8</i>
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....</i>	<i>9</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	9
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	<i>9</i>
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Offentlig ekonomi

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Offentlig ekonomi

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se SCB:s webbplats.

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Annelie Hallberg
<i>Telefon:</i>	019 - 17 65 11
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Annelie Hallberg
<i>Telefon:</i>	019 - 17 65 11
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Inga särskilda gallringsföreskrifter finns.

A.9 EU-reglering

Ingen särskild EU-reglering finns.

A.10 Syfte och historik

Syftet är främst att göra en redogörelse för de företag som ägs av stat, landsting och kommuner. Redogörelsen avser bland annat omfattning, verksamhet och ekonomi.

Inventeringar av kommunägda företag har genomförts med enkät sedan 1966. Från början gjordes de vartannat år, men från och med 1973 års inventering har de gjorts årligen. Till att börja med undersöktes endast förekomsten av kommunägda företag, företagsform och verksamhetsområde. Från och med år 2002 ingår också landstingsägda företag och från och med 2006 även statligt ägda företag. Det ekonomiska avsnittet byggdes i och med 1988 års inventering ut till en mera heltäckande bild av företagens bokslut.

För åren 2005-2008 har kommunernas uppgifter kompletterats med uppgifter som hämtats från andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister. Detta för att få ett mer komplett register över kommunägda företag.

A.11 Statistikanvändning

Resultatet av insamlingen används i första hand för att få information om hur de offentligt ägda företagen utvecklas. Resultaten används även för att aktualisera ägarkoder i SCB:s Företagsdatabas samt i kontakter med andra intressenter.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen om offentligt ägda företag är en totalundersökning. SCB begär in uppgifter om alla företag där kommunen/landstinget äger minst 10 procent. För att redovisningen av kommun- och landstingsägda företag ska bli så komplett som möjligt ber SCB uppgiftslämnarna att redovisa ägande i företag där kommunens ägarandel är lägre än 10 procent ifall uppgiftslämnaren har anledning att tro att företaget är kommun- eller landstingsägt. Detta för att företagens kommunala ägarandelar ska bli så korrekt som möjligt.

Kommunerna får årligen i räkenskapssammandraget en förteckning på de kommunägda företag som fanns registrerade året innan. Om några förändringar skett i beståndet under året ändrar kommunen detta direkt i den elektroniska blanketten. Kommunerna ombeds även redovisa koncernförhållanden (moder-dotterbolag).

Inventeringen av landstingsägda företag görs i en separat undersökning där SCB ber landstingen komplettera senast registrerade bestånd.

Beståndet är tillgängligt i slutet av juni och under sommaren kontrolleras företagsbeståndet för att se om beståndet är av god kvalitet. Från och med år 2005 har ett stort arbete lagts ner på att komplettera företagsbeståndet från andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister.

Inventering av de statligt ägda företagen sker i samband med arbetet med SCB:s företagsdatabas, FDB. Källor är diverse förteckningar över statliga företag.

Från FDB hämtas uppgifter om företagsstatus, antal anställda, juridisk form, bransch etc.

De ekonomiska variablerna i resultat och balansräkning kommer från de standardiserade räkenskapsutdragen, SRU, som hämtas in från Skatteverket för undersökningen om Företagens ekonomi. SRU-uppgifterna blir inte tillgängliga förrän i november varefter det först då blir möjligt att slutföra undersökningen. Efter att granskning och rättning av registret är gjort startar arbetet med själva redovisningen. Det första statistiska meddelandet avsåg företagsbeståndet år 2000. Arbetet med det statistiska meddelandet ska vara slutfört i slutet av november så att publicering sker senast den 31 december året efter undersökningsåret.

A.13 Internationell rapportering

Ej aktuellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det kvalitetsförbättrande arbete som gjorts avseende årets undersökning planeras att fortgå och utvecklas inför kommande årgångar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Den officiella statistiken avser de företag där den offentliga sektorn har ägarkontroll. I normalfallet innebär detta att den offentliga sektorn ska äga minst 50 procent av aktier, andelar eller liknande. De på detta sätt avgränsade offentligt ägda företagen räknas som statligt om staten står för minst hälften av den offentliga delen. Övriga offentligt ägda företag räknas till den kommunala sektorn. Företagen som ägs av den kommunala sektorn delas upp på kommunägda och landstingsägda. I det fall där landstingens andel och kommunernas andel är lika, så räknas företaget som landstingsägt.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Avsikten med undersökningen är att redovisa de offentligt ägda företagens omfattning och verksamhet. Det görs i form av en redovisning av antal företag, ägarförhållande, antal anställda, olika intäkts- och kostnadsposter samt tillgångar och skulder av olika slag. Fördelning görs på branscher, juridisk form med mera.

1.1.1 Objekt och population

Populationen är offentligt ägda företag. Företagen skall vara aktiva enligt klassificeringen i FDB. Företagen får inte vara klassificerade till den statliga sektorn, den kommunala sektorn eller socialförsäkringssektorn (sektorkod 3-5). Företagen får heller inte ha en offentlig juridisk form (kod 81-89).

1.1.2 Variabler

Variablerna hämtas från kommuner och landsting, årsredovisningar, koncernregister, SCB:s företagsdatabas (FDB) samt skatteverket (SRU).

Ur FDB fås uppgifter om antal anställda, juridisk form, branschtillhörighet etc. och från skattemyndigheten hämtas de ekonomiska uppgifterna.

De ekonomiska variablerna i resultat- och balansräkning kommer från de standardiserade räkenskapsutdragen, SRU, som hämtas in från Skatteverket för undersökningen om Företagens ekonomi.

Resultaträkningen:

Omsättning
Övriga rörelseintäkter
Rörelsens kostnader
= Resultat före avskrivningar
Avskrivningar
= Resultat efter avskrivningar
Finansiella intäkter
Finansiella kostnader
= Resultat efter finansiella poster
Bokslutsdispositioner
Skatt
= Årets resultat

Balansräkningen:

Immateriella tillgångar
Materiella tillgångar
 Mark, byggnader och tekniska anläggningar
 Maskiner och inventarier
Finansiella tillgångar
 Aktier och andelar
 Långfristiga fordringar
Omsättningstillgångar
 Förråd och lager
 Kortfristiga placeringar
 Kortfristiga fordringar
 Kassa och bank
Eget kapital
Obeskattade reserver
Avsättningar
 Avsättningar till pensioner
 Övriga avsättningar
Långfristiga skulder
Kortfristiga skulder
 Leverantörsskulder
 Övriga kortfristiga skulder

1.1.3 Statistiska mått

De mått som används är antal och summor.

1.1.4 Redovisningsgrupper

För de kommunägda görs redovisning för:

Energi och vatten (35-39)
Handel, hotell o restaurang (45-47, 55-56)
Transport och kommunikation (49-53, 58-63)
Företagstjänster och fastighetsverksamhet (68-82)
Utbildning, vård och omsorg (85-88)

För de landstingsägda företagen görs redovisning för:

Transport och kommunikation (49-53)
Företagstjänster och fastighetsverksamhet (68-82)
Utbildning, vård och omsorg (85-88)

För de statligt ägda företagen görs redovisning för:

Tillverkning och utvinning (05-33)
Energi och vatten (35-39)
Handel, hotell och restaurang (45-47, 55-56)
Transport och kommunikation (49-53, 58-63)
Företagstjänster och fastighetsverksamhet (68-82)

Viss redovisning förekommer även efter typ av juridisk form,

Aktiebolag (41, 42, 49)
Stiftelse (71, 72)
Handelsbolag och kommanditbolag (31)
Ekonomisk förening (51, 53)
Ideell förening (61)

1.1.5 Referenstider

Undersökningen avser företagsbeståndet per den 31 december och uppgifter i SRU för år 2008.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

När det gäller beståndet av offentligt ägda företag så har de brister som tidigare funnits till stora delar nu blivit åtgärdade. Men för uppgifterna om hur stora andelar som ägs av respektive kommun, så finns fortfarande brister.

När det gäller de ekonomiska uppgifterna, så hämtas dessa från SRU. I några fall saknas SRU-uppgifter. I möjligaste mån har då en imputering gjorts med hjälp av företag med liknande struktur. I ett fåtal fall saknas de ekonomiska uppgifterna helt.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är de uppgifter som samlas in från kommunerna via räkenskapssammandragen och uppgifter som samlas in från landstingen.

2.2.1 Urval

Detta är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Tidigare har uppgiftsinsamlingen från kommunerna och landsting ansetts ge en tillräckligt god ram av företag. Det har emellertid visat sig att ramen inte blir komplett genom detta förfarande. Numera görs därför kompletteringar med hjälp av andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister. Ramen har på detta sätt blivit mer komplett än för tidigare år.

2.2.3 Mätning

Beträffande beståndet av offentligt ägda företag, så finns fortfarande risken att några företag saknas.

De uppgifter som finns i SRU kan vara behäftade med fel. Dels kan företagen ha lämnat felaktiga uppgifter och dels kan det bli fel vid registreringen av uppgifterna. Där SRU saknas och där en imputering görs kan det av naturliga skäl bli fel, eftersom ett företag kan imputeras med värden som inte alls stämmer överens med det verkliga värdet.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet består för det första i att beståndet inte är komplett. I och med de senaste årens kompletteringar har detta bortfall blivit minskat. För det andra finns också ett bortfall av SRU-uppgifter. Detta bortfall är av ganska liten omfattning och avser huvudsakligen mindre företag.

2.2.5 Bearbetning

Viss kvalitetshöjande justering sker av de ekonomiska uppgifterna genom rimlighetskontroller och summeringskontroller. Företagets årsredovisning används för detta arbete. Ett kompletteringsarbete avseende beståndet av företag genomförs också.

2.2.6 Modellantaganden

Bortfallet i undersökningen är som tidigare nämnts väldigt litet. Uppräkningen av de ekonomiska variablerna sker utifrån hur företagen ser ut.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått presenteras inte.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen görs årligen.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är ca en månad under sommaren för bearbetningen av beståndet och några veckor i november för bearbetningen av de ekonomiska variablerna. Redovisning sker i december året efter avsett räkenskapsår.

3.3 Punktlighet

Som regel kommer redovisningen enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Det är svårt att jämföra med tidigare år eftersom det skett en rätt omfattande komplettering av kommunägda företag. Vidare har vissa variabelförändringar i resultat- och balansräkningen skett under de senaste åren. Från och med år 1996 tas de ekonomiska variablerna från Skatteverket istället för som tidigare direkt från företagen.

Näringsgrensindelningen (SNI) har lagts om och den nya indelningen har använts för första gången år 2008 för att dela in de offentligt ägda företagen i branscher. Det gör att uppgifter som grundar sig på denna indelning inte är jämförbara med tidigare år.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningen följer den branschindelning och övriga indelningar som finns i FDB.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

I kommunens koncernredovisning som ingår i Räkenskapssammandraget för kommuner ingår de kommunägda företagen. Denna redovisning är inte jämförbar med den här redovisade statistiken. I kommunernas koncernredovisningar finns som regel företag med där det kommunala ägandet uppgår till minst 20 procent. Dessutom räknas transaktioner bort som görs mellan kommunen och de av kommunen ägda företagen.

I regeringens skrivelse Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande finns det en rad betydande skillnader jämfört med SCB:s redovisning. De viktigaste skillnaderna är:

- i regeringsskrivelsen görs en konsolidering till koncernnivå, men SCB gör ingen konsolidering
- i regeringsskrivelsen kommer verksamhet med som sker i dotterbolag utomlands, medan SCB:s redovisning enbart avser företag registrerade i Sverige
- i regeringsskrivelsen ingår företag med en ägarandel ner till 20 procent, men hos SCB är gränsen i princip 50 procent
- hos SCB ingår en del ekonomiska föreningar, stiftelser och ideella föreningar som inte finns med i regeringsskrivelsen

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningens resultat publiceras i boken Årsbok för Sveriges kommuner och Statistiskt meddelande OE27 SM, på SCB:s hemsida samt i Sveriges statistiska databaser.

5.2 Presentation

Presentationen sker huvudsakligen i tabellform. Det kompletteras dock med förklarande text.

5.3 Dokumentation

Dokumentation finns sedan undersökningen 1993.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan genom uppdrag göras av SCB.

5.5 Upplysningstjänster

För upplysningar kontakta Hans Björklund, enheten för offentlig ekonomi, SCB, 701 89 Örebro, telefon: 019-17 64 48, e-post: fornamn.efternamn@scb.se eller Annelie Hallberg, enheten för offentlig ekonomi, SCB, 701 89 Örebro, telefon 019-17 65 11, e-post fornamn.efternamn@scb.se.